

โรงงานหมิงตี้ระเบิด บทเรียนภัยพิบัติ จากโรงงานสารเคมี

“ การระเบิดของโรงงาน บจก.หมิงตี้ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของรัฐ เอกชน และประชาชนเป็นจำนวนมาก อีกทั้งสร้างผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้าง กลุ่มควันสีดำขนาดใหญ่ปกคลุมทั่วบริเวณ จนสามารถมองเห็นไกลออกไปหลายสิบกิโลเมตร ”

เมื่อวันจันทร์ที่ 5 กรกฎาคม 2564 เกิดเหตุระเบิดและไฟไหม้อย่างรุนแรงภายในโรงงานของบริษัท หมิงตี้เคมีคอล จำกัด กลุ่มควันดำลอยไกลออกไปหลายสิบกิโลเมตร มีอาคาร บ้านเรือนและรถยนต์ของประชาชนได้รับความเสียหาย ประชาชนบาดเจ็บอย่างน้อย 15 ราย และอาสาสมัครเสียชีวิต 1 ราย มีประชาชนที่ได้รับผลกระทบมาลงทะเบียนถึง 1,266 ราย มูลค่าความเสียหายเบื้องต้นประมาณ 3,000-4,000 ล้านบาท อุบัติภัยดังกล่าวไม่ใช่เรื่องใหม่ ในอดีต ประเทศไทยเคยประสบกับอุบัติเหตุทางเคมีมาแล้วหลายครั้ง เช่น กรณีคลังเก็บสินค้าอันตรายของท่าเรือคลองเตย กรุงเทพฯ ระเบิดและไฟไหม้ เมื่อปี 2534 มีประชาชนได้รับผลกระทบอย่างน้อย 6,000 คน และมีผู้เสียชีวิตกว่า 30 ราย และกรณีถังเก็บสารเคมีระเบิดในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดเมื่อปี 2555 มีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 1,200 ราย และคนงานเสียชีวิตทันที 11 ราย บทความนี้เป็นกรณีวิเคราะห์การระเบิดโรงงานหมิงตี้ สาเหตุ และผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สิน และชุมชนรอบข้าง การบรรเทาสาธารณภัยและการจัดการอันตรายจากสารเคมีในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน และข้อเสนอแนะเชิงมาตรการและนโยบายในการแก้ไขและป้องกันปัญหา

ภาพ: doodarathai.com/instant/11927

การระเบิดของโรงงานหมิงตี้ สาเหตุ และผลกระทบ

เมื่อวันจันทร์ที่ 5 กรกฎาคม 2564 เวลาประมาณ 02.50 น. ได้เกิดเหตุระเบิดและไฟไหม้อย่างรุนแรงภายในโรงงานของบริษัท หมิงตี้เคมีคอล จำกัด (บจก. หมิงตี้) ภายในซอยกิ่งแก้ว 21 ต.ราชาเทวะ อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ ซึ่งเป็นโรงงานผลิตเม็ดโฟม EPS (expandable polystyrene) ที่ใช้สารเคมีจำนวนมากในกระบวนการผลิต เช่น สารสไตรีนโมโนเมอร์ (styrene monomer) และเพนเทน (pentane) เป็นต้น^{1,2} (ขณะเกิดเหตุภายในโรงงานมีสารสไตรีนเหลืออยู่ปริมาณมากกว่า 1,600 ตัน ที่บรรจุอยู่ในถังขนาด 2,000 ตัน³ และมีการเก็บสารเคมีอื่นอีกจำนวนหนึ่งที่ไมทราบชื่อและปริมาณ นอกจากนี้ยังพบถ่านหินตกค้างภายในโรงงานจำนวน 20 ตัน⁴)

ภายหลังการระเบิด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับอำเภอบางพลี ได้ออกประกาศอพยพเร่งด่วนประชาชนในรัศมี 5 กิโลเมตรจากโรงงาน^{5,6} กรมอนามัยออกประกาศเตือนประชาชนในพื้นที่ให้สวมหน้ากากอนามัยป้องกันการสูดดมกลิ่นควันไฟจากโรงงาน⁷ ส่วนกรมควบคุมมลพิษได้ชี้แจงผ่านสื่อมวลชนถึงสารเคมีที่ถูกไฟไหม้คือ สารสไตรีน (สารตั้งต้นใช้ผลิตโฟม)⁸ และในเวลาต่อมา กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษได้คำนวณค่าความเข้มข้นของ สารสไตรีนในพื้นที่ไฟไหม้ ช่วงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564 (วันที่เกิดเหตุ) พบว่าในระยะรัศมี 1 กิโลเมตรมีความเข้มข้นของสารชนิดนี้สูงเกินค่าขีดจำกัดของประกาศฯ^{9,10} นอกจากนี้ ภาคประชาสังคมได้มีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างเข้มข้น เช่น มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม (EnLaw) และมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค¹¹

จากการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบความเป็นไปได้ของสาเหตุ ดังนี้

1

อาจเกิดจากการคายความร้อนจากปฏิกิริยาทางเคมีในถัง ปฏิกิริยาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นปฏิกิริยาที่ควบคุมไม่ได้ (uncontrolled polymerization) ทำให้เกิดก๊าซไตรีนปริมาณ มากภายในถังปฏิกิริยา และความดันในถังปฏิกิริยาสูงจน rupture disk แตกออกและระบายความดันออกมาสู่บรรยากาศ¹²

2

อาจมีการรั่วไหลจากท่อหรือวาล์วที่ละเลียงสไตรีนโมโนเมอร์ ไปยังถังปฏิกิริยาและเกิดการสะสมเป็นปริมาณมากบริเวณ กระบวนการผลิตที่มีถังปฏิกิริยาจนเกิดเป็นไอหมอก ก๊าซสไตรีนโมโนเมอร์^{13,14}

3

อาจมีการรั่วไหลของก๊าซเพนเทนที่ท่อหรือวาล์วลำเลียงไป บริเวณจัดเก็บหรือบริเวณการผลิต¹⁵

การระเบิดของโรงงาน บจก.หมิงตี้ฯ สร้างผลกระทบ ทางสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้าง เนื่องจากสารเคมีและวัสดุที่ ใหม่ไฟทำให้เกิดกลุ่มควันสีดำขนาดใหญ่ปกคลุมทั่วบริเวณ จนสามารถมองเห็นไกลออกไปหลายสิบกิโลเมตร มีอาคาร บ้านเรือนของประชาชนได้รับความเสียหายอย่างน้อย 70 หลังคาเรือน รถยนต์เสียหายอย่างน้อย 15 คัน ประชาชน บาดเจ็บอย่างน้อย 15 ราย อาสาสมัครบาดเจ็บอย่างน้อย 5 ราย และเสียชีวิต 1 ราย¹⁶ นอกจากนี้มีอาคารโรงงาน ที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียง ได้รับความเสียหายอย่างหนักจาก แรงระเบิดด้วย ด้านการเยียวยาความเสียหายสำหรับ ประชาชน อบต. ราชาทะเว ได้เปิดลงทะเบียนประชาชนที่ ได้รับผลกระทบในช่วงวันที่ 12-14 กรกฎาคม 2564 โดยกำหนด วงเงินเยียวยาสูงสุดรายละไม่เกิน 49,500 บาท มีประชาชน มาลงทะเบียนรวมทั้งสิ้น 1,266 ราย รวมมูลค่าความเสียหาย 423 ล้านบาท¹⁷

ภาพ: posttoday.com/social/local/657229

ภาพ: doodarathai.com/instant/11927

ภาพ: posttoday.com/social/local/657229

เรื่องความเสียหายและผลกระทบต่อประชาชน และสิ่งแวดล้อม สมบัติ เหล็กกล้า นักวิชาการอิสระด้านเศรษฐศาสตร์ได้ประเมินความเสียหายตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่ภาครัฐควรกำหนดให้ผู้ก่อมลพิษต้องรับผิดชอบ โดยประเมินตามขนาดพื้นที่เสียหายที่เกิดขึ้นและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คำนวณมูลค่าความเสียหายที่ชดเชยได้ประมาณ 3,000–4,000 ล้านบาท อีกทั้งยังมีมูลค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเจ็บป่วยในอนาคตของประชาชน ฯลฯ ประมาณ 5,000–6,000 ล้านบาท¹⁸ นอกจากนี้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นยังสร้างผลกระทบต่อการลงทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ เช่น อสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่รอบโรงงาน บจก. หมิงตี้ ที่ด้อยค่าลง 5 เปอร์เซ็นต์^{19,20}

เหตุการณ์ระเบิดที่โรงงาน บจก. หมิงตี้ สะท้อนถึงความไม่พร้อมในการบรรเทาสาธารณภัยและการขาดประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาอุบัติเหตุทางเคมีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สาเหตุสำคัญมาจากการไม่มีข้อมูลชนิดและปริมาณของสารเคมีที่เป็นต้นเหตุของเพลิงไหม้ ทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลกลางของสารเคมีที่ครอบคลุมถึงปริมาณการเก็บ การใช้ การผลิต การปลดปล่อย และการเคลื่อนย้ายสารเคมีต่าง ๆ และการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวด้วยระบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ฐานข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานและบุคลากรที่ต้องรับมือกับภัยพิบัติฉุกเฉินสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนและตอบโต้สถานการณ์ได้อย่างฉับไว แม่นยำ และปลอดภัย การขาดข้อมูลสารเคมีถือเป็น

อุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่สำหรับพนักงานดับเพลิงและหน่วยบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในแง่ของความจำเป็นที่ต้องมีเครื่องป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากเพลิงไหม้ วิธีการดับเพลิงเคมีและอุปกรณ์การดับเพลิง เป็นต้น ความไม่พร้อมและการขาดข้อมูลดังกล่าวส่งผลให้อาสาสมัครบาดเจ็บและเสียชีวิต

อันตรายจากสารเคมีในไทย อดีตถึงปัจจุบัน และบทเรียนจากหมิงตี้

ในอดีต ประเทศไทยเคยประสบกับอุบัติเหตุทางเคมีมาแล้วหลายครั้งและมีอย่างน้อย 2 ครั้งที่ทำให้เกิดความเสียหายรุนแรงและสร้างผลกระทบเป็นวงกว้าง เช่น กรณีคลังเก็บสินค้าอันตรายที่เก็บสารเคมีจำนวนมากของท่าเรือคลองเตย กรุงเทพฯ เกิดระเบิดและมีเพลิงไหม้เป็นเวลานานเกือบสัปดาห์ในปี 2534 สร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง มีประชาชนได้รับผลกระทบอย่างน้อย 6,000 คน มีผู้เสียชีวิตทั้งในวันเกิดเหตุและเสียชีวิตในเวลาต่อมารวมมากกว่า 30 ราย บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างโดยรอบเสียหายมากกว่า 600 หลังคาเรือน มูลค่าความเสียหายมากกว่า 100 ล้านบาท²¹ และกรณีถังเก็บสารเคมีระเบิดที่โรงงานของบริษัท บีเอสที อิลาสโตเมอร์ส ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดเมื่อปี 2555 มีประชาชนได้รับผลกระทบอย่างน้อย 1,500 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 1,200 ราย และคนงานเสียชีวิตทันทีอย่างน้อย 11 ราย บ้านเรือนและสิ่งปลูกสร้างโดยรอบเสียหายมากกว่า 300 หลังคาเรือน ความเสียหายราว 1.5–1.7 พันล้านบาท²² นอกจากนี้ความเสียหายทางชีวิตและทรัพย์สินแล้ว เหตุการณ์แต่ละครั้งยังทิ้งสารตกค้างและสารมลพิษสะสมในสิ่งแวดล้อมเป็นระยะเวลานานด้วย

จากเหตุการณ์ในอดีต สูเหตุการณ์โรงงาน บจก. หมิงตี้ ระเบิดในปี 2564 (ระยะเวลา 30 ปี) แสดงให้เห็นว่า หน่วยงาน องค์กร หรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องยังขาดการเรียนรู้และการพัฒนาการบริหารจัดการและการป้องกันเหตุอุบัติเหตุทางเคมีอย่างที่ควรจะเป็น ทั้งนี้สารเคมีหลักที่ บจก. หมิงตี้ ใช้ในกระบวนการผลิตเม็ดโฟม EPS (expandable polystyrene) จัดเป็นสารที่เมื่อถูกเผาไหม้จะมีอันตรายต่อร่างกายมนุษย์ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง ดังนี้

1

สไตรีนโมโนเมอร์ (styrene monomer) ลักษณะเป็นของเหลวใสไม่มีสีหรือสีเหลืองใส และชั้นเหนียวคล้ายน้ำมัน²³ หากถูกเผาไหม้จะสลายตัวให้ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์มีอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ²⁴ หากสูดดมเข้าไปจะเกิดการระคายเคืองของระบบทางเดินหายใจ ไอ หายใจลำบาก²⁵ กดรระบบประสาทส่วนกลาง ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ง่วงซึม อ่อนเพลีย คลื่นไส้ และมีเมามา ถ้าได้รับสารปริมาณสูงจะชักและเสียชีวิตได้²⁶ หากเข้าตาจะทำให้เกิดการระคายเคือง²⁷ และเป็นสารก่อมะเร็ง^{28,29}

2

เพนเทน (pentane) ลักษณะเป็นของเหลวใสไม่มีสี กลิ่นเหมือนแก๊สโซลีน เป็นสารไวไฟ หากสูดดมเข้าไปจะทำให้เกิดการระคายเคืองต่อทางเดินหายใจ หายใจติดขัด ปวดบวม มีผลกระทบต่อระบบประสาทส่วนกลาง ทำให้เคลิ้ม ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ไอ เชื่องซึม ตาพร่ามัว เมื่อยล้า อาการชักกระตุกอย่างรุนแรง หมดสติ ไม่รู้สึกตัว และอาจตายได้ ถ้าไอระเหยฟุ้ง หรือละอองของสารสัมผัสกับตาโดยตรงจะก่อให้เกิดการระคายเคือง ถ้าสัมผัสกับตาเป็นเวลานานจะทำให้เป็นโรคเยื่อตาอักเสบ³⁰

สารอันตรายข้างต้นเป็นสารเพียงสองชนิดที่มีการเปิดเผยสู่สาธารณะ ขณะที่ในกระบวนการผลิตของโรงงานยังมีการเก็บและใช้สารเคมีอีกหลายชนิดที่ไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลออกมา อย่างไรก็ตามทั้งสองชนิดก็อาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้ เช่นเดียวกับกรณีคลังเก็บสินค้าอันตรายของท่าเรือคลองเตยระเบิด ในช่วง 1 เดือนหลังเกิดเหตุ พบว่า มีประชาชนจำนวนมากที่ป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล อาการเจ็บป่วยที่พบมากที่สุดคือ กลุ่มผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ รองลงมาคือโรคระบบผิวหนัง โรคระบบทางเดินอาหาร โรคตา โรคระบบประสาท โรคระบบไหลเวียนโลหิต และอื่น ๆ ตามลำดับ^{31,32} และกรณีถังเก็บสารเคมีระเบิดที่โรงงานบีเอสที อีลาสโตเมอร์ส นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ใน 5 วันแรกหลังเกิดเหตุ มีการตรวจพบสารโพลีอิน เบนซีน และ สไตรีนในน้ำที่รอบโรงงาน³³ ก่อให้เกิดการสะสมของ

สารเคมีอันตรายเป็นจำนวนมากที่สร้างผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในช่วงเกิดเหตุและประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้โรงงาน

อีกปัญหาหนึ่งที่ควบคู่กันคือ ระบบการจัดการ จัดเก็บ ติดตามตรวจสอบ และควบคุมสารอันตรายและสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายของโรงงาน ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ หรือไม่มีกรกำกับให้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงจากสารเคมีจึงเกิดได้ง่าย และส่งผลกระทบเมื่อโรงงานนั้นตั้งอยู่ใกล้ชุมชน

อีกบทเรียนหนึ่งจากกรณีของ บจก. หมิงตี้ ที่ประชาชนจำนวนมากได้รับอันตรายจากสารเคมี ก็เนื่องจากไม่มีการโยกย้ายโรงงานอันตรายออกจากพื้นที่อยู่อาศัย หรือการควบคุมการเติบโตของเมืองในกรณีที่ดินนั้นมีโรงงานอันตรายตั้งอยู่ก่อน หรือการจัดทำพื้นที่กันชน (buffer zone) ระหว่างเขตโรงงานและเขตชุมชน ตามข้อบังคับของกฎหมายผังเมือง กรณี บจก. หมิงตี้ จึงเป็นกรณีที่น่าศึกษาต่อไป ถึงปัญหาการไม่บังคับใช้กฎหมายผังเมืองให้เคร่งครัด จนนำไปสู่การจัดตั้งโรงงานประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับสารอันตรายต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงเขตที่อยู่อาศัยของประชาชน หรือการอนุญาตให้มีการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และห้างร้านต่าง ๆ ใกล้ชิดโรงงาน มีเพียงกำแพงคอนกรีตกั้นระหว่างโรงงานกับหมู่บ้านจัดสรรขนาดหลายร้อยหลังคาเรือน เมื่อเกิดเหตุระเบิดและไฟไหม้ หมู่บ้านที่อยู่ติดกับโรงงาน จึงได้รับความเสียหาย³⁴

จากการรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ย้อนหลังพบว่า เหตุการณ์เพลิงไหม้ในโรงงานหลายครั้งส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์พลาสติกและโรงงานรีไซเคิล จากข้อมูลที่รวบรวมได้ตั้งแต่ต้นปี 2560 ถึง 15 กรกฎาคม 2564 เกิดเหตุเพลิงไหม้แล้วอย่างน้อย 62 ครั้ง ถึงแม้ว่าเหตุการณ์เพลิงไหม้ที่ผ่านมาจะไม่รุนแรงและสร้างความเสียหายเทียบเท่ากับกรณีหมิงตี้ แต่ก็ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สินไม่น้อย บางโรงงานเกิดเหตุเพลิงไหม้ซ้ำ ๆ และหลายครั้งที่ไม่ทราบถึงสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ ทำให้เห็นว่า แผนรับมืออุบัติเหตุฉุกเฉินในปัจจุบันยังไม่ค่อยมีการนำมาปฏิบัติอย่างแท้จริง หากมีการนำแผนรับมือดังกล่าวมาใช้ จะช่วยให้ไม่เกิดเหตุเพลิงไหม้บ่อยครั้ง หรือหากเกิดขึ้นจริงก็จะไม่ร้ายแรงอย่างกรณีหมิงตี้

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

กรณีการระเบิดของโรงงาน บจก. หมิงตี้ ทำให้เห็นถึงความหลากหลายของหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในหลายด้านจนทำให้เกิดความเสียหายที่รุนแรงและกว้างขวางต่อประชาชนสิ่งแวดล้อม และสาธารณสุขสมบัติ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขและป้องกันปัญหา ดังนี้

1

ควรมีการตรวจสอบกรณีที่มีการอนุมัติให้ บจก. หมิงตี้ สามารถขยายกำลังผลิตจาก 2,400 ตันต่อปี ในปี 2534 เป็น 36,000 ตันต่อปี ในปี 2562 เมื่อพิจารณาการกำหนดสีของผังเมืองเขตควบคุมมลพิษ และการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วในพื้นที่นี้ ภาครัฐควรต้องควบคุมการขยายกิจการและกำลังการผลิตของบริษัทแห่งนี้มากกว่าการอนุมัติให้มีการขยายกำลังการผลิต

2

ควรพิจารณาบังคับใช้กฎหมายผังเมืองอย่างจริงจังในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ และพื้นที่อื่น ๆ ที่มีการขยายตัวของเมืองและสถานที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมจะต้องตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม และมีการจัดทำพื้นที่กันชนขึ้น และ/หรือจัดแนวป้องกันระหว่างโรงงานกับชุมชนในกรณีที่มีข้อจำกัดเชิงพื้นที่ หรือการพิจารณาย้ายสถานที่ตั้งโรงงาน โดยรัฐบาลต้องมีมาตรการรองรับที่ดีมีกลไกการชดเชยให้กับโรงงาน มีการจ่ายค่าทดแทนหรือให้แรงจูงใจในการลงทุนในที่ดินใหม่

3

ควรมีกลไกและมาตรการติดตามช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ บจก. หมิงตี้ รับผิดชอบค่าเสียหายต่อทรัพย์สินทั้งส่วนของประชาชนและของสาธารณะ และความเสียหายทางสุขภาพทั้งการบาดเจ็บและผลกระทบเรื้อรังจากสารเคมี ความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ เช่น การซ่อมแซมและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในพื้นที่

ภาพ: posttoday.com/world/657272

4

ควรมีการติดตามเฝ้าระวังผลกระทบทางสุขภาพอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานด้านสุขภาพ โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง อย่างอาสาสมัครและพนักงานบรรเทาสาธารณภัย เนื่องจากเข้าไปปฏิบัติงานโดยไม่ทราบข้อมูลชนิดของสารมลพิษ เพื่อประเมินความเสี่ยงและจัดการได้อย่างเหมาะสม

5

ควรมีกฎหมายที่กำหนดให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลกลางของสารเคมีที่ครอบคลุมถึงปริมาณการเก็บ การใช้ การผลิต การปลดปล่อย และการเคลื่อนย้ายสารเคมีต่าง ๆ และการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวด้วยระบบออนไลน์ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เพื่อวางรากฐานในการแก้ปัญหาจากมลพิษและสารเคมีอันตรายให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ชับไว และแม่นยำ รวมถึงเพื่อป้องกันไม่ให้อุบัติภัยในลักษณะนี้เกิดขึ้นอีกในอนาคต โดยทั่วไปเรียกว่า ทำเนียบการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายมลพิษ (Pollutant Release and Transfer Register: PRTR) ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีการนำมาใช้ในประเทศพัฒนาหลายประเทศเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากสารเคมี และการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคุ้มครองสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

สรุป

กรณีการระเบิดของโรงงาน บจก. หมิงตี้ สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุม กำกับดูแล โรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุมัติการขยายกิจการในพื้นที่ซึ่งมีชุมชนหนาแน่น การเปิดเผยข้อมูลเรื่องสารเคมี การบังคับใช้กฎหมายและปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสารเคมีอย่างจริงจัง นอกจากนี้การจัดการอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบก็ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันท่วงที ดังนั้น จึงควรมีการถอดบทเรียนในเรื่องนี้และดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขปรับปรุงในประเด็นต่าง ๆ อาทิ พิจารณามบังคับใช้กฎหมายผังเมืองอย่างจริงจัง พัฒนากลไกและมาตรการติดตามช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ติดตามเฝ้าระวังผลกระทบทางสุขภาพประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง และออกกฎหมายที่กำหนดให้มีการพัฒนาฐานข้อมูลกลางของสารเคมีที่ครอบคลุมถึงปริมาณการเก็บ การใช้ การผลิต การปลดปล่อย และการเคลื่อนย้ายสารเคมีต่าง ๆ

